

## Raadsvoorstel

Burgemeester en wethouders

---

|                   |   |                          |
|-------------------|---|--------------------------|
| Jaargang          | : | 2017                     |
| Registratienummer | : | 141643                   |
| Datum             | : | 23 mei 2017              |
| Onderwerp         | : | Raadsbesluit Werkbedrijf |

---

### Voorstel:

- 1 Wel/geen bedenkingen in te brengen inzake het besluit tot opheffing van de GR SWA gezien de personele, juridische en financiële consequenties;
- 2 Wel/geen wensen of bedenkingen in te brengen inzake de oprichting van het Werkbedrijf gezien de notitie 'Kaders bedrijfsplan Werkbedrijf';
- 3 In te stemmen met de meerjarenbegroting Werkbedrijf en deze te verwerken in de programmabegroting 2018–2021;
- 4 Een verklaring van geen bezwaar af te geven voor de beoogde DVO structuur (centrumgemeenteregeling) met de partnergemeenten Kaag en Braassem en Nieuwkoop (artikel 1 van de Wgr).

### Kerngegevens

#### Publiekssamenvatting

In november 2016 is het Koersplan Participatiewet vastgesteld door de Raad. Hierin staat wat onze ambities zijn en wat de gemeente Alphen aan den Rijn met de doelgroepen van de Participatiewet wil realiseren. De gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Kaag en Braassem hebben de ambitie uitgesproken om de kansen en mogelijkheden die de veranderopgave met zich meebrengt volop te benutten en in samenhang met de Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo) en de Jeugdwet vorm te geven. De Participatiewet wordt daarmee onlosmakelijk verbonden met het Sociaal Domein en de uitgangspunten binnen 'Beter voor Elkaar 2014–2018'. Om de huidige uitvoering aan te passen aan de veranderde inhoudelijke opgave is het noodzakelijk de uitvoering van WSW-oud, het werkgeversservicepunt en het team re-integratie van het Serviceplein met elkaar te verbinden tot één uitvoeringsorganisatie, het Werkbedrijf.

Binnen de doelgroepen van de Participatiewet zullen de meeste mensen die op zoek zijn naar werk na hun onderwijs carrière of huidige baan zelfstandig weer een (nieuwe) plek op de arbeidsmarkt vinden. Inwoners met een beperking en/of afstand tot de arbeidsmarkt kunnen

dit vaak niet. Deze inwoners krijgen in het Werkbedrijf kansen om hun mogelijkheden en talenten verder te ontwikkelen en te benutten.

### **Inleiding**

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Om de samenhang binnen het sociaal domein in de gemeente Alphen aan den Rijn te waarborgen vraagt de uitvoering van de Participatiewet sterke verbinding met de uitvoering van de Wet maatschappelijke ontwikkeling en Jeugdwet. Het brede beleidskader hiervoor is 'Beter voor Elkaar'.

In november 2016 is het Koersplan Participatiewet vastgesteld door de Raad. Hierin staat wat de ambities zijn en wat wij met de doelgroep van de Participatiewet willen realiseren. Om de huidige uitvoering aan te passen aan de veranderde inhoudelijke opgave is het noodzakelijk de uitvoering van WSW-oud, het werkgeversservicepunt en het team re-integratie van het Serviceplein met elkaar te verbinden tot één uitvoeringsorganisatie, het Werkbedrijf.

Inwoners met een beperking en/of afstand tot de arbeidsmarkt krijgen hiermee brede kansen om hun mogelijkheden en talenten verder te ontwikkelen en te benutten. Samen met de werkgevers (arbeidsmarkt), het onderwijs en het UWV wordt vraag en aanbod binnen het Werkbedrijf bij elkaar gebracht.

### **Toelichting**

Bij het 'bouwen' van het nieuwe Werkbedrijf worden een aantal processen in gang gezet:

1. Opheffen gemeenschappelijke regeling: Voorbereiding Liquidatie Gemeenschappelijke Regeling SWA (Opheffen van de gemeenschappelijke regeling en in gang zetten van de personele transitie door de SWA);
2. Oprichting Werkbedrijf: waarvoor in de notitie Kaders bedrijfsplan Werkbedrijf richting wordt gegeven;
3. Financiële kaders: Meerjarenbegroting Werkbedrijf en programmabegroting.

Om de bouw van werkbedrijf samen met Kaag en Braassem en Nieuwkoop mogelijk te maken is voor de juridische vorm een besluit nodig.

4. Juridische consequentie: centrumregeling

#### *1. Voorbereiding liquidatieplan (verantwoordelijkheid SWA)*

Het opstellen van een Liquidatieplan en het in beeld brengen van de consequenties is de verantwoordelijkheid van de GR SWA. In de aanloop naar het thans te nemen opheffingsbesluit is aan het bestuur van de GR SWA gevraagd een inventarisatie te maken van de te verwachten gevolgen op het gebied van personeel, financiën en overige zaken. Naar de kennis van nu zijn deze gevolgen in kaart gebracht en vervat in het document "Voorbereiding Liquidatieplan GR SWA." Deze is in de stuurgroep werkbedrijf (d.d. 22 mei 2017) besproken en wordt door het bestuur van de SWA aan de gemeenten gestuurd.

In deze notitie zijn de volgende uitgangspunten meegenomen:

- Het personeel via het principe 'overgang van onderneming' binnen het nieuwe werkbedrijf te positioneren (zie bijlage sociale plannen);
- Door de raad vast te stellen meerjarenbegroting Werkbedrijf is het financieel kader;

- Toekomstige risico's die voortvloeien uit de doelgroep WSW-oud voor de gemeenten Kaag en Braassem en Nieuwkoop in DVO's op te nemen voor de duur van de afbouw van deze doelgroep;
- Het resultaat voor het juridisch spoor 'beëindiging en/of overgang van alle contracten' in samenwerking tussen de afdeling JZI en de SWA ontbinden of overgedragen aan het Werkbedrijf.

Hiermee zijn de personele, financiële en juridische gevolgen en risico's in kaart gebracht en met de uitgangspunten kan de opheffing verantwoord plaatsvinden. De opheffing van de gemeenschappelijke regeling is een collegebevoegdheid, waarbij de gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld om wensen en bedenkingen te uiten. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling SWA krijgt de formele opdracht om een Liquidatieplan op te stellen en vast te stellen. De gemeenten zullen door de SWA worden geïnformeerd en betrokken worden bij de voortgang.

## *2. Kaders bedrijfsplan Werkbedrijf*

De notitie 'Kaders bedrijfsplan Werkbedrijf' geeft kaders aan de oprichting van het Werkbedrijf. Hierin zijn een aantal uitgangspunten verwerkt die met de gemeenteraad en raadswerkgroep participatiewet eerder zijn besproken.

### Uitgangspunten

- Keuze voor optie 2 conform rapportage AEF (positionering);
- Werken in keten Serviceplein–Werkbedrijf–Arbeidsmarkt (primaire proces) en contractmanagement (MO);
- Er zijn twee transformatieopgaven inzake dienstverlening en productie, die samen met externe (werkgevers, onderwijs) en interne partners worden ontwikkeld;
- De businesscase voor transformatie wordt op resultaten bijgestuurd, waarbij instrumenten kunnen wijzigen en innovatiesmogelijk worden gemaakt;
- Raad in nabije toekomst betrokken bij ontwikkelen prestatie-indicatoren (KPI's) op te nemen in de programmabegroting 2018–2021;
- Kaders voor het afsluiten van de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met partner gemeenten (conform artikel 1 Wgr);
- Monitoring- en verantwoordingscyclus richting gemeenteraad in de eerste fase per kwartaal;
- Rol stakeholders via Raad van Advies te borgen.

## *3. Meerjarenbegroting*

De meerjarenbegroting Werkbedrijf geeft inzicht in de kosten en opbrengsten van het Werkbedrijf (zie financiële consequenties). Deze wordt aangeboden aan de gemeenteraad om hiermee in te stemmen en deze te verwerken in de programmabegroting 2018–2021.

### Uitgangspunten

- Incidentele investeringen later terugverdienen door extra uitstroom op BUIG;
- Relatie meerjarenbegroting <> gemeentelijke programmabegroting;
- Inverdieneffecten BUIG–budget;

- optimaliseren van de exploitatie in de komende jaren zal een verbetering opleveren ten opzichte van de indicatieve begroting.

#### *4. Juridische consequenties*

Het juridisch advies van AKD heeft vanuit de variant van interne verzelfstandiging advies gegeven over de juridische vorm van samenwerking. Het instrument 'centrumregeling' is hiervoor het meest passend om te voldoen aan aanbestedingsvereisten. Dit betekent voor de gemeente Alphen aan den Rijn dat zij het voortouw neemt in de ontwikkeling van het werkbedrijf en de uitvoering van de Participatiewet en de andere twee gemeenten betrokken zijn voor zover zij bevoegdheden aan de centrumgemeente hebben gemandateerd. Dit mandaat zal worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. In het kader voor het bedrijfsplan Werkbedrijf Alphen aan den Rijn zijn de uitgangspunten voor de DVO's beschreven. Om een centrumregeling op te richten is een verklaring van geen bezwaar door gemeenteraad nodig.

### **Beoogd maatschappelijk resultaat**

Alle inwoners hebben een fatsoenlijk bestaansniveau en zijn financieel zelfredzaam, doordat zij werken naar vermogen, bij voorkeur in een regulier betaalde baan. Inwoners met een beperking en/of afstand tot de arbeidsmarkt krijgen lokaal kansen om hun mogelijkheden en talenten te benutten. De regionale arbeidsmarkt, het UWV en het onderwijs zijn daarbij nauw betrokken en worden door het werkbedrijf gefaciliteerd.

### **Kader**

- Koersplan Participatiewet
- Beleidsnota Beter voor Elkaar
- Participatiewet

### **Uitvoering**

#### *Interne ketenstructuur*

Het Werkbedrijf wordt gepositioneerd binnen de huidige interne keten voor het Sociaal Domein, Serviceplein en Maatschappelijke Ontwikkeling (zie kaders bedrijfsplan Werkbedrijf pag. 12). Ondanks de eigen identiteit en autonomie om de transformatieopgave zelfstandig vorm te kunnen geven zal het Werkbedrijf via de inzet van contractmanagement onder aansturing van de directie vallen.

#### *Effectiviteit van de uitvoering*

Binnen het werkbedrijf worden verschillende beleidsinterventies ingezet om maatwerk te kunnen leveren aan de verschillende doelgroepen. In de komende jaren is het belangrijk om onze kennis over de effectiviteit en de kwaliteit van die interventies te verbreden. Met die kennis is de gemeente een gelijkwaardige partner in de bredere discussies met de Raad, Werkgevers, UWV, Partnergemeenten en partners over ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Vervolgens leveren de informatie en gesprekken noodzakelijke informatie om de instrumenten en het (toekomstige) beleid te monitoren, sturen en eventueel te verbeteren.

Tegen deze achtergrond worden KPI's ontwikkeld die aansluiten bij de Wmo en Jeugdwet om een gelijkwaardige manier van meten en weten te ontwikkelen en contractmanagement ook binnen de Participatiewet in te zetten op sturing, monitoren en bestuurlijke advisering.

Hierbij denken we aan de volgende indicatoren:

1. Klanttevredenheid (ondernemers, doelgroepen, partnergemeenten)
2. Rechtmatigheid en handhaving conform
3. Leer- & ontwikkelvermogen (waardeketen mensontwikkeling)
  - Uitstroomvolume uitkering
  - Uitstroomvolume WSW naar regulier
  - Trendlijn ontwikkeling doelgroep P-wet op werkladder
  - Volume banenafsprak
4. Bedrijfsvoering (waardeketen productie)
  - Levering diensten derden (Groen, Catering, schoonmaak etc.)
  - Voorzien in vraag/aanbod (nieuw) beschut (interne werksoorten)
5. Financieel (beschikbare middelen en geldstromen)

### **Participatie**

- Cliëntenadviesraad & inwonersadviesraad zijn gesproken. De adviezen en collegereactie worden ter informatie aan de raad gestuurd.
- Ondernemingsraden hebben (positief) advies gegeven. Deze adviezen worden ter informatie aan de raad gestuurd.
- Betrokkenheid Gemeenteraad (betrokken bij ontwikkeling prestatie-indicatoren; via management- en jaarrapportages)
- Bedrijven, scholen, maatschappelijke organisaties en UWV

### **Financiële consequenties**

#### *Meerjarenbegroting werkbedrijf*

De meerjarenbegroting kent een incidenteel tekort in 2018 en 2019 dat nog niet gedekt is in de gemeentebegrotingen. In de meerjarenbegroting werkbedrijf zijn de volgende zaken opgenomen:

- Investeringsen gedaan in extra beleidsinterventies: structureel bijna 0,7 miljoen euro.
- Synergievoordelen door samenvoeging en optimalisatie van werkprocessen leiden tot een verbetering van de exploitatie van bijna 2 miljoen euro.

Deze interventies en vermindering van lasten leiden tot meerjarenbegroting van het werkbedrijf die in 2018 en 2019 een tekort laat zien. Dit tekort wordt verwerkt in de Alphense programmabegroting, op basis van aantal BUIG-cliënten zullen Kaag en Braassem en Nieuwkoop hieraan bijdragen (zie hieronder financiële verhoudingen)

| Bedragen x € 1.000 |                      | 2018          | 2019          | 2020          | 2021          |
|--------------------|----------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Lasten             | <b>Totaal lasten</b> | <b>28.458</b> | <b>26.787</b> | <b>26.548</b> | <b>26.422</b> |
| Baten              | Opbrengsten          | 9.060         | 8.816         | 8.628         | 8.492         |
|                    | Dekking gemeenten    | 18.262        | 17.913        | 17.919        | 17.930        |
|                    | <b>Totaal baten</b>  | <b>27.322</b> | <b>26.729</b> | <b>26.547</b> | <b>26.422</b> |
| <b>Resultaat</b>   |                      | <b>-1.136</b> | <b>-57</b>    | <b>0</b>      | <b>0</b>      |

#### *Vermindering BUIG lasten*

De inzet van het werkbedrijf leidt tot verhoging van de uitstroom naar werk en daarmee vermindering van BUIG-lasten. Deze voordelen voor de drie gemeenten gezamenlijk worden als volgt geraamd.

|                                                            | 2017 | 2018 | 2019  | 2020  | 2021  |
|------------------------------------------------------------|------|------|-------|-------|-------|
| <i>Vermindering<br/>BUIG-lasten<br/>(x 1.000<br/>euro)</i> | 344  | 687  | 1.318 | 1.950 | 2.581 |

#### *Financiële verhoudingen*

Het Werkbedrijf wordt ondergebracht bij de gemeente Alphen aan den Rijn. Door middel van dienstverleningsovereenkomsten (binnen een centrumregeling) nemen Kaag en Braassem en Nieuwkoop diensten af van het Werkbedrijf en dragen ze hier financieel aan bij. Gezien de langjarige verplichtingen zal het deel van de dienstverleningsovereenkomst over de oude WSW-doelgroep een langjarig karakter krijgen. Voor de overige dienstverlening zal de looptijd korter zijn, met de intentie om gezamenlijk door te gaan. Hierover zijn de volgende financiële uitgangspunten geformuleerd:

1. De kosten van re-integratie worden afgerekend op basis van een vaste vergoeding per BUIG-cliënt per gemeente (huidige vergoedingssystematiek) + de inzet van de rijksmiddelen voor re-integratie;

2. De bijdragen aan het Werkbedrijf voor de jaren 2018 tot en met 2021 vast te stellen op de in de meerjarenbegroting 2018–2021 van het Werkbedrijf opgenomen bedragen. Gezamenlijk staan de gemeenten voor de opgave na 2021, hierover worden later afspraken gemaakt. De bijdragen uit de rijksvergoeding bewegen mee met de mutaties uit de circulaire (Rijksvergoeding WSW waar nodig gecorrigeerd voor buitensteeds geplaatste WSW-ers);
3. Het incidentele tekort in de begroting van het Werkbedrijf 2018 en 2019 te verdelen op basis van het aantal Buig-cliënten per gemeente.

### **Fiscale consequenties**

- Vennootschapsbelasting: de activiteiten in de huidige gemeenschappelijke regeling is op basis van extern advies VPB-plichtig. Aangezien de activiteiten worden overgenomen in het nieuwe Werkbedrijf is de verwachting dat dit zo blijft. VPB-plicht heeft overigens alleen consequenties wanneer er winst gemaakt wordt.
- BTW-verplichtingen: BTW-verplichtingen moeten per activiteit worden bepaald. Belangrijk is om de inrichting administratie van het Werkbedrijf hier direct geschikt voor te maken.

### **Locatiegegevens**

nvt

### **Realisatie**

1 januari 2018–1 januari 2019

### **Bijlage(n):**

- Meerjarenbegroting Werkbedrijf;
- Kaders Bedrijfsplan Werkbedrijf;
- Uitgangspunten voor de sociaal plannen
- Intentieovereenkomst

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

de burgemeester,

## Besluit

Gemeenteraad

---

|                   |   |                                                            |
|-------------------|---|------------------------------------------------------------|
| Jaargang          | : | 2017                                                       |
| Registratienummer | : | 141643                                                     |
| Onderwerp         | : | Raadsbesluit Gemeenschappelijke Regeling SWA- Werkbedrijf. |

---

De raad van Alphen aan den Rijn, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van << wordt ingevuld door de Griffie >> ,

**besluit:**

- 1 Wel/geen bedenkingen in te brengen inzake het besluit tot opheffing van de GR SWA gezien de personele, juridische en financiële consequenties;
- 2 Wel/geen wensen of bedenkingen in te brengen inzake de oprichting van het Werkbedrijf gezien de notitie 'Kaders bedrijfsplan Werkbedrijf';
- 3 In te stemmen met de meerjarenbegroting Werkbedrijf en deze te verwerken in de programmabegroting 2018-2021;
- 4 Een verklaring van geen bezwaar af te geven voor de beoogde DVO structuur (centrumgemeenteregeling) met de partnergemeenten Kaag en Braassem en Nieuwkoop (artikel 1 van de Wgr).

**Gewaarmerkte bijlage(n):**

- Meerjarenbegroting Werkbedrijf;
- Kaders Bedrijfsplan Werkbedrijf;
- Uitgangspunten voor de sociaal plannen;
- Intentieovereenkomst.
- .

Vastgesteld in de openbare vergadering van .

De raad van Alphen aan den Rijn,

de griffier,

de voorzitter,

drs J.A.M. Timmerman

mr.drs. J.W.E. Spies